

KENNISCENTRUM EUROPA DECENTRAAL

Aanbesteden in de praktijk: CPV-codes

FACTSHEET

Een publicatie met uitleg over de Common Procurement Vocabulary (CPV): de gemeenschappelijke woordenlijst voor overheidsopdrachten en het gebruik hiervan in de praktijk.

Samenvatting

Decentrale overheden hebben veel te maken met Europees aanbesteden. Het gebruik van de Common Procurement Vocabulary (CPV), de gemeenschappelijke woordenlijst voor overheidsopdrachten, is hierbij verplicht en vormt tevens een handig hulpmiddel bij het kwalificeren van een opdracht. De CPV stelt aanbestedende diensten in staat bij hun aanbestedingen alle mogelijke producten (als object van leveringen), werken en diensten te identificeren door middel van cijfercodes.

Door het gebruik van een uniforme vocabulaire van cijfercodes is de kwalificatie van aanbestedingen in de gehele Europese Unie gelijk en vormen taalverschillen in dit verband geen hinderpaal of interpretatierisico. De CPV is in 2008 voor het laatst geactualiseerd.

Hoewel de CPV een handig middel is bij het (verplicht) identificeren van het onderwerp van de aanbesteding, levert het gebruik van de CPV toch veel vragen op in de praktijk en is enig inzicht in de systematiek van de CPV vereist. Dit factsheet biedt decentrale overheden, als aanbestedende diensten, de nodige handvatten om de CPV op een juiste manier te gebruiken bij Europese aanbestedingen.

Reacties en disclaimer

Van de informatie in dit document mag onbeperkt gebruik worden gemaakt, mits de bron wordt vermeld. Opmerkingen over de inhoud en suggesties voor aanvullingen zijn van harte welkom op info@europadecentraal.nl. Aan dit document is de grootst mogelijke zorg besteed, maar Europa decentraal kan niet instaan voor de juistheid van de informatie en aanvaardt geen aansprakelijkheid voor mogelijke vervolgschade door het gebruik ervan.

1. Inleiding

1.1 Waarom deze factsheet?

Bij overheidsaanbestedingen dienen aanbestedende diensten, zoals (samenwerkingsverbanden van) gemeenten, provincies en waterschappen, rekening te houden met de CPV, de gemeenschappelijke woordenlijst voor overheidsopdrachten. De CPV is op Europees niveau bij verordening vastgesteld. In 2008 is de meest recente CPV-verordening ([Verordening 213/2008](#)) in werking getreden.

Het gebruik van de CPV leidt geregeld tot vragen. Deze factsheet is daarom vooral bedoeld voor medewerkers van decentrale overheden die bij aanbestedingen de CPV dienen toe te passen. Alle decentrale overheden krijgen te maken met Europees aanbesteden. De CPV is daarbij een goed hulpmiddel, maar enige kennis van de achtergrond en inzicht in de systematiek van het systeem is wel noodzakelijk om het op een effectieve manier te gebruiken. Deze korte handleiding is daarvoor een praktisch instrument.

1.2. Hoe is deze factsheet opgebouwd?

Deze factsheet bestaat uit de volgende hoofdstukken:

1. Inleiding
 2. Wat is de CPV?
 3. De relatie tussen de CPV en andere standaardlijsten
 4. Het doel van de CPV
 5. Wanneer wordt de CPV gebruikt?
 6. Uiteenzetting van de systematiek van de CPV
 7. Nuttige verwijzingen
-

2. Wat is de CPV?

De CPV is een uniform classificatiesysteem voor overheidsopdrachten. Het stelt zowel aanbestedende diensten als potentiële inschrijvers in staat om bij een aanbesteding alle mogelijke producten (als object van leveringen), werken en diensten te identificeren door middel van een cijfercode. Dit gaat van ballroomdanslesdiensten (92342100-1) en dierlijk haar (03332200-9) tot raketten in de zin van wapens (35620000-6) en het bouwen van aquaducten (45247130-0).

3. Wat is de relatie met andere standaardlijsten?

De CPV is de harmonisatie en standaardisatie van diverse (bestaande) standaardwoordenlijsten, zoals de Europese CPA (Classification of Products by Activity), die weer nauw overeenstemt met de CPC (Central Product Classification) van de Verenigde Naties. Daarnaast zijn bij harmonisatie in de CPV eveneens de NACE (Nomenclature statistique des Activités économiques dans la Communauté Européenne), die in grote mate overeenstemt met de ISIC (International Standard Industrial Classification of all economic activities), en de GN (Gecombineerde Nomenclatuur) van de Wereld Douane Organisatie meegenomen.

Sinds de inwerkingtreding van het wetgevend pakket voor aanbestedingen (2006) heeft de Europese Commissie besloten dat de CPV als enige classificatiesysteem binnen de Europese aanbestedingsrichtlijnen wordt aangewezen, voor producten, werken of diensten die voorwerp van aanbesteding zijn. Voor Europese aanbestedingen moeten decentrale overheden dus in eerste instantie de CPV toepassen. Er zijn tabellen opgesteld om een indicatie te geven van de eventuele verschillen die zich kunnen voordoen in codes tussen de CPV enerzijds en de andere standaardlijsten anderzijds. Indien er sprake is van uiteenlopende interpretaties over het toepassingsgebied van de richtlijn als gevolg van mogelijke discrepanties tussen de CPV en de NACE of de CPV en de CPC, dan bepaalt Bijlage II van Richtlijn 2014/24 dat in dat geval de CPV-nomenclatuur van toepassing is.

4. Wat is het doel van de CPV?

De Europese aanbestedingsrichtlijnen verplichten de aanbestedende diensten in alle EU-lidstaten om aankondigingen van aanbestedingen bekend te maken, met als doel concurrentie en marktwerking op het gebied van overheidsopdrachten te bewerkstelligen. Aankondigingen worden in Nederland gedaan via TenderNed. De op TenderNed gepubliceerde Europees aanbestedingsplichtige opdrachten worden vervolgens automatisch op het Europese aanbestedingsplatform [Tenders Electronic Daily](#) (TED) geplaatst. Hierbij moet (in de aankondiging) een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving worden gegeven van de overheidsopdracht, uitgedrukt in een cijfercode, zodat taalverschillen binnen de Europese markt geen hinderpaal of interpretatierisico vormen. In de CPV worden daarom de producten, werken of diensten die voorwerp van een opdracht kunnen zijn in alle officiële talen van de EU op dezelfde wijze omschreven en krijgen ze dezelfde cijfercode.

Met de CPV kunnen mogelijke leveranciers, dienstverleners, aannemers en aanbestedende diensten het object van een aanbesteding beter identificeren. De CPV maakt de aanbestedingen van overheidsopdrachten transparanter en vereenvoudigt de opzet van informatiesystemen, het vertalen van aankondigingen en het voorbereiden van statistieken.

Zoals vermeld, stamt de huidige Europese CPV-verordening uit 2008. Bij het opstellen van deze verordening is veel aandacht uitgegaan naar het gebruiksvriendelijker maken van de CPV. De nadruk lag op het creëren van een gestroomlijnde procedure voor inkopers, door de CPV productgericht en minder materiaalgericht te maken, zoals eerder het geval was. De CPV bestaat sindsdien uit een basiswoordenlijst en een aanvullende lijst. De code van het (aan te besteden) product, dienst of werk is te vinden in de basiswoordenlijst. Indien er aanvullende specificaties zijn, bijvoorbeeld met betrekking tot materiaal, vorm, werkwijze, aangewezen gebruik et cetera, dan moeten die door aanbestedende diensten worden toegevoegd door de geschikte codes van de aanvullende woordenlijst te gebruiken.

5. Wanneer wordt de CPV gebruikt?

5.1 Bij het invullen van aankondigingen

Binnen de EU is het gebruik van de CPV-classificatie bij het invullen van de standaardformulieren voor (Europese) aanbestedingen verplicht. In artikel 23 van Richtlijn 2014/24 staat onder andere aangegeven dat aanbestedende diensten de producten (als object van leveringen), werken of diensten vaststellen volgens de CPV. Dit betekent dat de aanbestedende dienst een code uit de basiswoordenlijst en eventueel de aanvullende lijst aan de opdracht moet toekennen bij het invullen van aankondigingen (van oproepen tot mededinging). De aanbestedende dienst moet de code toekennen die het product, het werk of de dienst dat onderwerp is van de aanbesteding zo nauwkeurig mogelijk omschrijft. Het kan in de praktijk voorkomen dat de aanbestedende dienst meerdere CPV-codes kan of moet toekennen. In dat geval wordt de eerst opgegeven code op TenderNed en TED als titel van de opdracht gebruikt.

De ene CPV-code kan ook algemener zijn dan een andere, wat zichtbaar wordt door het grotere aantal nullen aan het einde. Voor de aanbestedende dienst is het goed om te beseffen dat een nauwkeurige toekenning van een code ook van belang is met het oog op het feit dat potentiële inschrijvers de codes gebruiken om mogelijk interessante opdrachten te identificeren.

Aanbestedende diensten dienen gebruik te maken van de [standaardformulieren](#) van de Europese Commissie voor overheidsopdrachten om hun aankondigingen te versturen voor publicatie. De huidige standaardformulieren zullen overigens op termijn worden vervangen door een zestal [nieuwe formulieren](#) die vanaf 14 november 2022 dienen te worden gebruikt.

5.2 Bij het vinden van opdrachten in TED

Een goed gekozen CPV-code zorgt ervoor dat potentiële gegadigden en inschrijvers uw overheidsopdracht weten te vinden. Op de website van TED (Tenders Electronic Daily, de aanbestedingsdatabank van de EU) staat een eenvoudig en handig CPV-zoekinstrument, waarbij de hiërarchische structuur van de CPV-systematiek goed zichtbaar blijft. U vindt dit zoekinstrument als volgt:

1. Ga naar de [website](#) van TED.
2. Selecteer aan de linkerkant 'Uitgebreid zoeken'.
3. Klik op het plusteken naast het invulveld 'CPV-code'. De complete CPV-basiswoordenlijst is nu doorzoekbaar als een uitklappende lijst, waardoor het overzicht behouden blijft.

Het zoekinstrument kan door decentrale overheden gebruikt worden om te zien welke CPV-codes beschikbaar zijn. Daarnaast staat op de website van Kenniscentrum Europa decentraal een [CPV-zoekmachine](#). Deze zoekmachine helpt decentrale overheden om bij aan te besteden producten, diensten en werken de juiste CPV-code te vinden. Zij kunnen simpelweg het gewenste onderwerp in het Nederlands intypen.

5.3 Bij het kwalificeren van overheidsopdrachten

Zoals vermeld is het gebruik van de CPV verplicht bij het doen van aankondigingen van opdrachten. Daarnaast kan de CPV eveneens als handig hulpmiddel dienen bij het kwalificeren van een opdracht, om te bepalen of een opdracht onder de definitie van een werk, levering of dienst valt. Zo bevat bijlage II van de CPV-verordening een categorisering en onderverdeling van de verschillende diensten. Bijlage III van de verordening kan voor een exactere onderverdeling van werken worden nageslagen.

Decentrale overheden moeten er echter op letten dat de lijst met CPV-codes formeel niets zegt over de vraag of een aanbesteding een [werk, levering of dienst](#) betreft. De CPV is immers een standaardisatie-instrument en geen middel om te bepalen met welk soort overheidsopdracht (en welk bijbehorend Europees drempelbedrag) decentrale overheden te maken hebben. Uiteraard kan de systematiek van de CPV hierbij wel een indicatie geven, maar die is niet allesbepalend voor een uiteindelijke kwalificatie van een opdracht als werk, levering of dienst.

Om vast te stellen om welk soort aanbesteding het gaat, moet worden gekeken naar de respectievelijke definities van werken, leveringen en diensten in de Europese aanbestedingsrichtlijn. Vervolgens kunnen aanbestedende diensten de bijlagen bij de CPV-verordening raadplegen, om een bepaalde dienst of een bepaald werk onder te brengen in de daarvoor geldende categorie.

6. Wat is de systematiek van de CPV?

6.1 De basiswoordenlijst

De CPV bestaat uit een basiswoordenlijst en een aanvullende woordenlijst. De basiswoordenlijst heeft een boomstructuur met codes tot negen cijfers met daarbij een omschrijving van de leveringen, werken of diensten die voorwerp van de opdracht kunnen zijn.

De code bestaat uit acht cijfers en wordt ingedeeld in:

- **afdelingen**, aangeduid met de eerste twee cijfers van de code (**XX**000000-Y),
- **groepen**, aangeduid met de eerste drie cijfers van de code (**XXX**00000-Y),
- **klassen**, aangeduid met de eerste vier cijfers van de code (**XXXX**0000-Y),
- **categorieën**, aangeduid met de eerste vijf cijfers van de code (**XXXXX**000-Y).

Elk van de laatste drie cijfers staat voor een extra precisering binnen de categorie. Een negende cijfer dient voor de verificatie van de voorgaande cijfers.

Voorbeeld

Als voorbeeld bekijken we de code uit de basiswoordenlijst voor het verwijderen van verontreinigde grond, 90522200-4.

- De afdeling is **90000000** (Diensten inzake afvalwater, afval, reiniging en milieu);
- De groep is **90500000** (Diensten op het gebied van vuilnis en afval);
- De klasse is **90520000** (Diensten op het gebied van radioactief, toxisch, medisch en gevaarlijk afval);
- De categorie is **90522000** (Diensten in verband met vervuilde grond);
- De (eerste en in dit geval enige) precisering is **90522200** (Verwijderen van verontreinigde grond);
- Het controlecijfer is **4**.

Mochten de twee getallen voor het controlecijfer een ander getal dan 0 zijn, dan kan er een tweede en derde precisering volgen.

6.2 De aanvullende woordenlijst

De aanvullende woordenlijst is bedoeld om aanbestedende diensten te helpen het voorwerp van opdrachten volledig te beschrijven. De systematiek is als volgt:

- De sectie (het eerste niveau) wordt aangeduid met twee letters (de eerste bepaalt de sectie zoals producten, de tweede bepaalt de groep);
- De eerste twee cijfers vormen een onderverdeling van de sectie en bepalen daarmee de bijzonderheden. Het laatste cijfer is een controlecijfer.

Voorbeeld

Als voorbeeld bekijken we het geval dat de aanbestedende dienst een CPV-code zoekt voor het aankopen van personenwagens. De aanbestedende dienst zal de volgende codes kiezen voor hetgeen zij zoekt:

Uit de basiswoordenlijst:

34110000-1 personenwagens

En uit de aanvullende woordenlijst bijvoorbeeld:

(Deel C: Materialen/producten met bijzondere eigenschappen en bedrijfswijze:)

CA36-8 Euro 5 (brandstof).

(Deel M: Overige bijzonderheden voor vervoer:)

MB02-8 Rechtse besturing

7. Waar kan nadere informatie worden gevonden?

7.1 CPV-verordening

De complete, geconsolideerde, Gemeenschappelijke Woordenlijst Overheidsopdrachten vindt u in de CPV-verordening en deze vindt u [hier](#). De lijst bestaat uit twee delen: de basiswoordenlijst en de aanvullende woordenlijst.

7.2 CPV-zoekmachine

Op de site van Europa decentraal staat een [CPV-zoekmachine](#). Deze zoekmachine helpt decentrale overheden om bij aan te besteden producten, diensten en werken de juiste CPV-code te vinden. Zij kunnen simpelweg het gewenste onderwerp in het Nederlands intypen.

7.3 CPV-links naar meer informatie

Over CPV-codes is (en wordt) incidenteel geschreven in vakliteratuur. Deze factsheet van Europa decentraal en de nieuwsvoorziening van het kenniscentrum over de [CPV](#) wordt regelmatig aan de actualiteit aangepast, maar het is altijd verstandig de ontwikkelingen ook zelf bij te houden. De onderstaande sites kunnen daarbij helpen.

SIMAP

[SIMAP](#) (Système d'Information pour les Marchés Publics) is de centrale aanbestedingsportal van de Europese Unie, met een aparte pagina over de CPV. Daar vindt u ook de bij de verordening behorende transponeringstabel ('correspondance-table'), die een omnummering weergeeft van CPV-codes uit de voormalige CPV-verordening uit 2003 naar codes uit de geldende verordening van 2008 en vice versa. Bovendien kunnen de vier tabellen worden gevonden die bij de verordening toegevoegd zijn (Annex II A t/m D). Deze tabellen geven een omschrijving van de bestaande en oude CPV-codes. Ook vindt u daar geschrapte CPV-codes en omschrijvingen bij de oude CPV-verordening. Verder kunnen daar links naar andere standaardlijsten worden gevonden. Ook kan op deze website onder meer de informatieve handleiding '[Gids bij de CPV 2008](#)' worden gevonden en een [toelichting](#) op diverse afdelingen van de CPV.

TED

Aankondigingen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten met een waarde die hoger ligt dan de vastgestelde Europese drempelbedragen, moeten in de hele EU worden bekendgemaakt. Dit gebeurt via het Supplement bij het Publicatieblad (PB S). [TED](#) (Tenders Electronic Daily) is de gratis online databank van de EU waarin onder meer aanbestedingen, gegunde overheidsopdrachten en aankondigingen van overheidsopdrachten van EU-lidstaten en EVA-landen (de Europese Vrijhandelsassociatie, die bestaat uit IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland) worden gepubliceerd. TED biedt niet alleen toegang tot alle lopende overheidsopdrachten die in het Supplement bij het Publicatieblad (PB S) zijn bekendgemaakt, maar ook tot het PB S-archief van de voorbije vijf jaar.

De gebruiker kan in één enkel zoekscherm meerdere zoekcriteria ingeven of selecteren, waaronder geografische gegevens, het soort document of opdracht, trefwoorden, enzovoort. De website is meertalig. Er is een apart zoekveld voor CPV-codes, met uitleg.

Kenniscentrum Europa decentraal

[Europa decentraal](#) is het kenniscentrum voor Europees recht en beleid voor decentrale overheden. Decentrale overheden kunnen hier gratis terecht met vragen over (onder meer) de CPV. Zie de website van Europa decentraal voor meer informatie over [CPV](#) en de [CPV-verordening](#). Ook kunt u gebruikmaken van de [CPV-zoekmachine](#) van Europa decentraal. Ten slotte kunt u als decentrale overheid uw Europeesrechtelijke aanbestedingsvragen stellen in onze helpdesk.